

Prognozy i wyzwania technologiczne przed sektorem finansowy w perspektywie średniookresowej

Strategia i pozycja sektora bankowego jest silnie powiązana z rozwojem technologii informatycznych, co implikuje szereg wyzwań dla banków. W ramach EKF zidentyfikowane zostały cztery najważniejsze wyzwania IT stojące przed sektorem finansowym:

1. **Cyberbezpieczeństwo** – opracowanie skutecznych mechanizmów ochrony przed atakiem na sektor, wypracowanie standardów współdziałania sektora bankowego a także określenia roli podmiotów administracji publicznej w sektorowym systemie cyberbezpieczeństwa.
2. **Regulacje krajowe i unijne** - możliwości opracowywania i wdrażania innowacyjnych rozwiązań przez banki w warunkach ograniczonej dostępności zasobów IT, wynikającej z konieczności dostosowywania systemów bankowych do zmieniających się regulacji, niesymetryczne obciążenie regulacjami, kształtujące rynkowy kontekst w surowszy sposób dla banków niż dla firm z obszaru fintech.
3. **Adaptacja innowacyjnych technologii w sektorze bankowym** - gotowość sektora bankowego do inwestycji znaczących kwot w nowe technologie (np. rozwiązania chmurowe, blockchain, rozwiązania globalne, etc.) w sytuacji braku zwrotu z poprzednich, inwestycji.
4. **Zmiany demograficzne i rynek pracownika** – niedobór wykwalifikowanych kadr w branży IT, migracja kadr w ramach globalnego rynku pracy.

W opinii sektora bankowego najważniejszym wyzwaniem jest zapewnienie cyberbezpieczeństwa i ochrony sektorowej i pozasektorowej dla instytucji finansowych i ich klientów. W tym celu należy zacieśnić współpracę wewnątrzsektorową z wykorzystaniem Bankowego Centrum Cyberbezpieczeństwa (BCC). Konieczne jest wypracowanie koncepcji formalno-prawnej i systemowej implementacji chmury obliczeniowej o zasięgu sektorowym i międzysektorowym adresującej wymagania regulacyjne w zakresie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. Rekomendujemy, aby BCC nadzorowało wdrożenie optymalnych mechanizmów bezpieczeństwa w ramach wprowadzania kluczowych regulacji oraz koordynowało spójność wypracowanych rozwiązań. Powyższe działania powinny zostać wsparte kontynuowaniem i koordynacją działań informacyjno-edukacyjnych wśród klientów instytucji finansowych, zmierzających do podniesienia poziomu świadomości dotyczących zagrożeń i możliwości ochrony.

Kolejne istotne wyzwania związane są z regulacjami krajowymi i unijnymi, które mogą wspierać lub ograniczać pełne wykorzystanie możliwości, jakie daje implementacja innowacyjnych technologii, takich jak m.in. rozwiązań chmurowych, blockchain. Sektor bankowy rekomenduje zwiększenie roli biznesu w stanowieniu dobrego prawa oraz poszerzenie zakresu konsultacji w toku legislacji nowych przepisów. Wskazaniem jest także zmniejszenie obciążeń raportowych oraz łagodzenie regulacji dla sektora bankowego, dotyczących m.in. technologii chmurowych, zdalnej identyfikacji czy blockchain, tak aby banki mogły konkurować na równych prawach z fintechami, które często nie podlegają równie restrykcyjnym regulacjom i nadzorowi. Ustawodawca powinien zadbać o stworzenie sprzyjających warunków prawnych i podatkowych mających na celu wspieranie rozwoju najnowszych technologii w obszarze finansowym i cyberbezpieczeństwa. Banki, szczególnie w obszarach, w których ze sobą nie konkurują, powinny w szerszym zakresie korzystać z możliwości jakie daje oferta spółek infrastrukturalnych, wspierających sektor bankowy, zwłaszcza w zakresie tworzenia sektorowych innowacji.

Banki mierzą się z problemem niedoboru wykwalifikowanej kadry, głównie w zawodach związanych z IT. Wnioski z dyskusji sektorowej sugerują podjęcie działań, których celem jest m.in.: określenie potrzeb sektora finansowego oraz opracowanie, we współpracy z instytucjami edukacyjnymi, kierunków technologicznych, odpowiadających na te potrzeby, uruchomienie programu współpracy

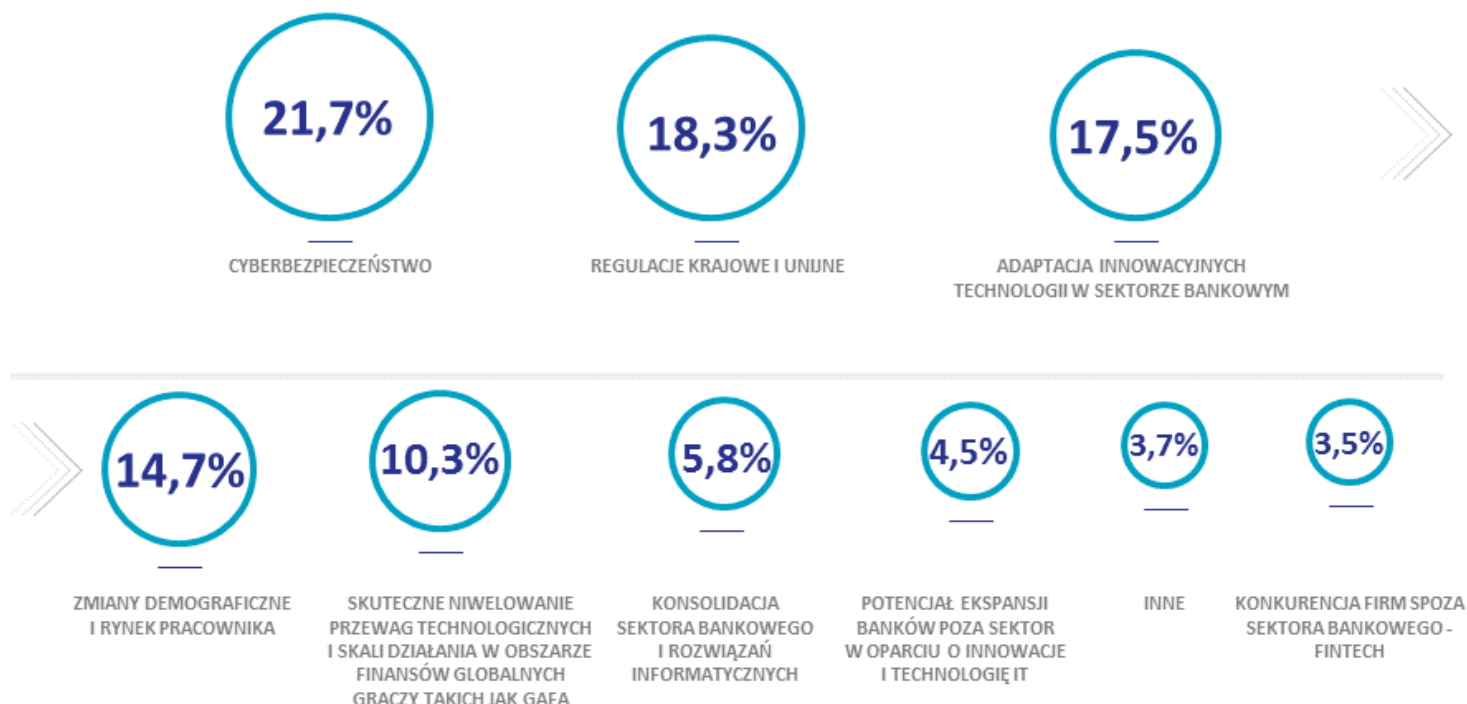
sektora finansowego ze szkolnictwem wyższym czy też rozwój programów edukacyjnych mających na celu dokształcanie lub przekwalifikowanie pracowników, np. z tradycyjnego obszaru back office do obsługi procesów zautomatyzowanych. Uwzględniając zmiany demograficzne, należy wykorzystać potencjał pracowników spoza sektora oraz ze starszych grup wiekowych, poprzez przygotowanie dedykowanych programów edukacyjnych tak, aby szerzej i lepiej integrować ich z nowymi modelami działania.

Poza czterema kluczowymi, wskazanymi powyżej wyzwaniem, zdaniem banków ważne dla sektora są również:

- **Skuteczne niwelowanie przewag technologicznych i skali działania w obszarze finansów globalnych graczy takich jak GAFA (Google, Apple, Facebook, Amazon)** - konsekwencje ekspansji światowych gigantów a możliwości rozwoju polskiej innowacji dla sektora bankowego.
- **Konsolidacja sektora bankowego i rozwiązań informatycznych** - łączenie banków, wykorzystanie technologii wewnątrz grup, centra usług wspólnych.
- **Potencjał ekspansji banków poza sektor w oparciu o innowacje i technologię IT** - potencjał sektora do eksportu własnych, innowacyjnych rozwiązań informatycznych, czynnik stymulujący czy bariera dla ekspansji polskiego sektora bankowego (np. ekspansja biznesowa, rozszerzająca działalność banków na nowe sektory w Polsce oraz eksport rozwiązań technologicznych polskich banków na inne rynki).
- **Konkurencja firm spoza sektora bankowego - fintech** - pojawianie się na rynku start-up'ów i fintech-ów w obszarach „zarezerwowanych” do tej pory dla banków.

Ranking odpowiedzi banków dotyczący wyzwań IT prezentuje poniższa grafika.

Wyzwania IT - Ranking odpowiedzi banków

Identyfikacja (za pośrednictwem ankiety) i analiza ww. wyzwań, została poparta dyskusją sektorową w trakcie debaty „Technologiczny okrągły stół EKF – Mapa wyzwań dla sektora bankowego 2018-2021” VIII Europejskiego Kongresu Finansowego i stanowiła próbę odpowiedzi sektora na prognozowane trendy i kierunki zmian w perspektywie średniookresowej. Jej efektem są wypracowane rekomendacje działań sektorowych, ponadsektorowych i rządowych związanych m.in. z implementacją innowacyjnych technologii, współpracą w zakresie cyberbezpieczeństwa, stanowieniem prawa i równowagą legislacyjną, edukacją oraz nowymi formami zatrudnienia. Rekomendacje te, razem z prognozami i wyzwaniami makroekonomicznym oraz scenariuszami reakcji banków na najbardziej prawdopodobne szanse i zagrożenia, wypracowanymi podczas pozostałych debat EKF, tworzą kompleksowy obraz wyzwań stojących przed sektorem bankowym w perspektywie 2018-2021.